

Abonnement pour un an:

300 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

Idjtihad Constantinople

Téléph-St, 865

XXème ANNÉE

1 Juin 1925—No 181

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]

تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون

۳ ، اعلا کاغذلیسی ۵ لیرادر .

ادارہ خانہ سی

جفال اوغلندہ « اجتہاد نھوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمینچی سنہ

نومرو ۱۸۱-۱ حزیران ۱۹۲۵

بو آنجا کلمه سنی تلفظ ایدنجه کوزلرنده بر جفت مشعله دقتك بازلا دینگی کوردم و بر لحظه دوردم، صوکره دوام ایتدم: «آنجا اقتصاد ساحه سنده بر آژ طوبالاماسه ق.. و عسکرلکده کی ییکیتلکیزی بو ساحه دهده کوسته ره بیلسهک دیدم .

بونک اوزهرینه مبعوث بك كندی قناعتك ترجمه ایدیلدیکنی کورن بر قانعك شوق و هیجانیه :

«دشمنلرمز، قوه عسکریه ایله بزی دیز اوستی کتیرمك ایسته دیلر، موفق اولما دیلر؛ بز غالب کلدك؛ صوکره (لوزان) ده سیاسی بر میدان محاربه سی یاپدیلر؛ بزی اوراده ده دیز اوستی کتیره.. مه دیلر؛ اردو منزله تأمین ایتدی کمز ظفری اوراده ده تأمین ایتدك، فقط خصم لرمز بزی مغلوب ایتك، دیز اوستی کتیرمك املندن فارغ اولما دیلر : بزی اقتصاد ساحه سنده مغلوب ایتك داعیه سنده درلر و بونده مصر درلر و حرب دوام ایدیور .. »

شهره سز بو کوروش، وضعیتی بك ایی بر کوروش ایدی. او بك اعلا حس ایدیوردی که هر سنه اقتصادی تضیق و تضیق آرتیور و بر نوع محاصره آلتندمز؛ اقتصادی شریانلر بزه قان کتیرمیور؛ قبل الحرب تجارت سفینه لریله طوب، طولو دوران استانبول لیاننده آنجا تك توك واپور کورولیور. اوقعالیت شیمدی باشقا یرله انتقال ایتمش، (پره)، (قورفو)، (سلانیک) لیانلری استانبول لیانك معظم فعالیتی پایلاشمشدر.

بو کونکی (اقشام) رفیق مزده انتشار ایدن (آتنه) مکتوبی بزه چوق شیلر سویله یور و پارماغیله درد مزه اشارت ایدیور؛ مبعوث بكك رجیز افاده سنی تأییداً بو مکتوبك اك مهم پارچه لرینی آلیورز. بش سنه اول (فقرالدم اقتصادی) مقاله سنی یازارکن کوستردیکمز خوف وتلاشده نه قادر حقیقی اولدیغمز شیمدی بك ایی آکلاد شیلاجا: آتنه مکتوبك ایشته جانخراش سطرلری :

اوله حقیقورلر، شریعت ایسته یورز دیورلر، دوکولن قانك معصوم قانی اولدیغنی کورمك ایسته میورلردی . بو جسمانی و ذهنی حرکتیه مادی و فکری اولماق اوزره ایکی دورلوزهره لازمدی. بری بحق وورولدی، دیکرینی ده بحق وورماق نور اربابك وظیفه سی در. جهله ووراجاغز .

زیان کسان ازپی سود خویش

بجویند و دین اندر آرندیش

یتمه ماسدقلره میدان ویردمیز؛ تورك کویلو سنك عقل سلیمه اعتمادمز وارد. اونی اضلال و شخصی احتیاضلره آلت ایتك فرصتی کیسه یه ویریه میه جکدر. بواعتمادی بحریه وکیل مزله عزوم آرقداشلرندن آلیورز. عصمت پاشا حکومتی تردد سز لکیله و انقلابه ایمانیله یورکاره امنیت ویریور .

محترم احسان بك استانبولده ایلك قورولان استقلال محکمه سنك رئیس ایدی . اوزاقدن، او بر آژ درشت بر روح تأثیری یاپار. بر بوجوق سنه اول مطبوعات جمعیتی بناسنده آرقداشم قلیچ زاده حتی بك طرفندن یکدیگر مزه تقدیم ایدلدی کمز زمان، ظوامرک بعضاً نه قادر آلداتیجی اولدیغنی کلامشدم: اونك نورلو وصیجا ق بر ایمانی وار. کورن و سزن بر ایمان وار؛ کون و سزن دیمك، آکلایان و حس ایدن دیمکدر.

کنج و منور بحریه وکیل مزك - آتدیجی قطعی آیدمن دولای - خالص یورکله تیریک ایدمك حقیدر: عسکری حرکاتده خط رجعت تأمین نه قادر لازم ایسه فکری حریده خط رجعتی تماماً یا قاق، خط رجعت نامنه هیچ بر شی بر اقاماق ده اوقادار لازم در.

«حرب دوام ایدیور !»

بو سوزك دعوت ایشدیکی اقتصادی ملاحظه لر.

مملکتیمزك محترم و ذی نفوذ مبعوثلرندن بر ذات ایله دون ملاقی اولدوق .

ایلك سوزی «ناصل کیدیورز بك افندی» دیمك اولدی. جواب ویردم: «ای کیدیورز بك افندی، ای کیده یلمه مز نه قادر ممکنسه اوقادار ایی کیدیورز، آنجا...»

غير کافی اولدينى هر طرفه تسليم اولونغنده ایدی . بو سبيله حکومت ، بر قاج سندنبری تدقیق ایدلمکده اولان بر پروژهیه نظرأ ، یکی بر طاق شمندوفر انشاآتی تحت قراره آلمشدر .

یکی انشا ایديله جک بو خطوطک عددی اون آلتیدره بونلردن بر قسمی تماميله موضعی فائده تولید ایده جک دره . دیگر قسمی ده بین الملل تجارت ایچون اهمیتی بر رخط اوله جقدر . یونانستانه سوکرادن الحاق ایدلمش اولان (ما کدونیا) (نپیر) ، (غربی تراکیا) کبی قسملر ایچون ده ، مذکور شمندوفر خطوطه یک زیاده احتیاج کورولمکده دره . (ما کدونیا) ده کی (قوزانه) شهری بو باشلیجه خطوطک کذرکاهنده اهمیتی بر بلده اوله جقدر .

« غربی تراکیاده ایسه ، شیمدیکی حالدده هیچ بر دمیر یولی ایله داخله مربوط اولمیان (قواله) لیانی ۴۳ کیلومترو طولنده بر خطله درامیه ربط اولونه جقدر .

بوصورتله قواله لیاننک دکر تجارتی سرعتله انکشاف ایده جکدر .

بو خطلارک اهمیتلیسی ۳۲۰ کیلومترو اوزونلغنده کی (والونا) و (پیره) خطیدر .

خلاصه ، یونان حکومتک انشاسنی تعجیل ایتدیکی یکی خطلارک مجموعی ۱۳۴۰ کیلومترو طولنه بالغ اولمقده دره ، که بو خطوط ، یونانستان شهرلینک قیم اعظمی بر بريله حال مناسبتیه کتیره جک و تجارت حیاتنک انکشافنی تسهیل و تسریع ایده جکدر . »

محترم بر دوستم آکلاتیوردی : « کچن کون بر بیلدیکم رومه راست کدم . آتنیه کیتمک اوزره اولدیغنی سویله دی . سز مبادلهیه تابع دکلسکز نهدن کیدیورسکز دیدیم . جوابأ : برادریم کیتمشدی اومطلقا اورایه کیتمه می ایسته یور ، ایشنی بیوتش سنه لکی اوچ بیک لیرایه بر مغازه طوتمش » دینچه بوراده سنه لکی اوچ بیک لیرادن فضله دکانلروار بو اجازه مقداری بیوک بر معنا افاده ایتیز دیدیم هان جواب ویردی « مختار بک افندی بدل ایجار تورک لیراسی دکل ، قارداشمک آتنه ده طوتدینی مغازه نک سنه لکی اوچ بیک سترلیغ لیراسی در » دیدی ، بزم پاره

داخلی و خارجی اولدجه مشکلات قارشیسنده اولان یونانستانده اقتصادی وضعیتک فعالیتله انکشاف ایتمکده اولدینی کوریلور آنادولیدن وقوع بولمقده اولان مهاجر سوقیانی یونانستانک احوال تجاریه سنده غایت مساعد تاثیرات اجرا ایتمشدر . (پیره) لیاننده کی مساعی ، بر قاج ایدنبری غایت مهم بر صفحهیه کیرمشدر . (پیره) لیاننده بر چوق فعالیتله کیریشلمشدر ، که منتظماً دوام وانکشاف ایده جکدر . شیمدیکی حالدده (پیره) لیاننک غرب قسمنده مهندس و عمللر حمالی بر فعالیتله چالیشمقده درلر . مذکور لیاننک ۲،۷۰۰ متره اوزونلغنده بر قسمی کدیشله نه جک و تماميله یکی بر حاله افراغ اولونه جقدر . نومقصدله یاپیلان ایلاک مصرفلر ۲۲۷ میلیون دراختی تخمین اولونویور . بوقسمک انشاآتی نهایت بولدقن سوکرال لیاننک دیگر طرفلرله اشتغال اولونه جقدر . پیره لیاننده کی بوتون بو انشاآت یاپیلدقن سوکرال ، لیاننده کی فعالیت تجاریه شیمدیکی نک ایکی مثلی (یعنی اوچ میلیون طون) اوله جقدر .

دیگر جهتدن ، پیره لیانی هم (کدر تسینی) یه هم ده (قاهره) ربط ایدن ایکی قانال آجیلماسی موضوع بحثدر . بو قانالردن بویوکی (قاهره) قانالیدر ، که طولی ۴۵۰۰ متره اولوب انشاآت مصرفی ۱۵۰ میلیون آلتون فرانقدن دون اولمایه جقدر .

« اعمار پروژه سنک دیگر بر نقطه سی ده تحقق ساحه سنه کیرمکده در . چوقدنبری (آتنه) ده صومزلقن شکایت ایدلمکده ایدی . آتنه اقلیمنده بر مملکت ایچون بو صومزلق ای بر حال تشکیل ایتیموردی .

« یاپیلان واسع پروژهیه نظرأ (آتنه) ده (پیره) ده مختلف منابعدن واسع مقداره ده صومساله سی تحت تأمینه آلمشدر . صویک مقداری بریحق میلیون خلق ایچون کافی کله جک درجه ده در . بوایشلر ایکی اوچ سنه دن اول نهایت بولامایه جق قدر اهمیتیدر .

« (آتنه) ده کی فعالیت اقتصادی نک دیگر بر دلیل ده ، شمدییه قدر محدود بر ساحهیه انحصار ایدن شمندوفر خطوطنک توسمی بو اسکی خطلره یکیلرینک علاوه ایدلمسیدر .

« موجود خطلارک یونانستان حیات اقتصادی سی ایچون

بز، اقتصاد آخسته اولدیغمیزی یلیورز؛ و باخصوص بوئی
اولوالامر لر مزدن ، تعیر قدیمیله ، ولی الامر بر ذاتک
لسانندن ده ایشیدییورز . شفا یاب اولماز ایچون ایلك
شرط موجود دیمک در . ایکنجی شرط شفای تحصیله و
مرضی دفعه عزم ایتمه مزدر؛ بز بوکون بوشرطی ده تأسیس
ایتمک عزم و اندیشه سیله متحرک و متهیجز؛ کنج و توانا
مبعوثمژک مصافحه سنده ، بوحرکت و هیجانک حرارتی
حسن اولونما یاجاق کیبی دکدی .
۲۳ مایس ۱۹۲۵ اجتهاد نوی . عبدالله جودت

کوچوک خاطر دل

سینوب ۴

حبسخانه عمومیدن صوکرلوا حبسخانه سنی زیارت
ایتم . - الیوم دخی حبسخانه لرینزک همان کافه سنده
ایلك نظرده جالب دقت و موجب حزن اولا کلدیکی وجه
ایله - محبوسلرینک اکثریت عظیمه سی اون آتی اون
دیدن اوتوز اوتوزیش یاشلرینه قدر کنج ارباب جرأتمدن
اولان بو سفالت ماده و معنویه مجمعه سده صحت و طراوتی
محفظه ایش تخمیناً ایش یاشلرنده بر محبوس ، کونش
کورن لرلی زیاده جه صولوف قیرمیزی چوقعدن صیرمالی
پو طور وچیکنی، کوکز چتاریدن قیرمیزی ایپک دوکملی
مینتانی ، یکلری صارقان تمیز کرملکی و کندیسنه جداً
غبطه لایق بر حسن و قور ویردن اوزون وقار کیبی
بیاض صاقلی ، پنبه بیاض طومبول یاناقاری ایله درحال
نظر دقتی جذب ایتدی .

بویله انتظام و نظافتدن صورت کلیه ده محروم، زندان
بوزونتیسی بر محبسه دکل دنیانک اَلْ مکمل حبسخانه لرندن
برینده قولغه هیچ ده مستحق کورونمهن بو سویملی
اختیاره تقرب ایددرک سبب حبسنی و اثوابنک تمیزکنه
نظراً هر حاله قیصه بر مدت نبری محبوس اولاجغنی
تخمین ایتمکله برابر - نه زماندن بری محبوس اولدیغنی
صordم :

« بورایه کتیریللی اوچ آی اولدی صانیرم . بش
اون کونده بز قضاده ، بویباد (بوی آباد) دم حبس

ایله ۲۷ بیک ایرا راده سنده بر مبلغ تشکیل ایتدیکنی و
بونک معنای مدھشنی دوشونمیه طالبم؛ بوندن اون حتی بش
سنه اول اوچ بیک انکلیز لیراسنه بودکانک بولوندی
جاده ده کی بتون دکانلر استیجار اولونه بیلیدی . »
۱۶۸ نومرولو (اجتهاد) ده مهندس میرزا م. آصف بک
طرفندن یازیلان (نشبث خصوصنده یونانی لردن فرقت)
عنوانلی مقالنی یکیدن او قوماق پک چوق لازم در . بو
مقاله ده نه قادر جانی و هیجانلی حقیقتلر وار ! بو حقیقتلری
مقوی فقط آجی ، آجی فقط مقوی ، بر علاج کیبی ایچمک
مجبوریت حیاتی سنده یز . حیات و مادیت حیات ، زورلایور
بونی یا پامانک امکانی یوقدر .

۳ تشرین ثانی ۱۹۲۱ تاریخنده انتشار ایش اولان
۱۳۹ نومرولو (اجتهاد) ده (فقر الدم اقتصادی) عنوانلی
بر مقاله مز وارد؛ دها اوزمان موجب تلاش اولان وضعیت
اقتصادیه مز ، بوکون ، بز ی دها زیاده حرکت و فعالیت
کتیره جک بر حال کسب ایشدر بو مقاله نک (پاریس) ده
بر هیئت علما طرفندن (عالم اسلام مجموعه سی)

La Revue du Monde Musulman

عنوانیه نشر ایدیلکده اولان بیوک مجموعه موقوته ده
ترجمه و نشر ایدیش اولدیغنی (دارالفنون) مرکز کتبخانه
سنده کوردم و تورکجه سی هر حاله بیک قارء وولامش
اولان شو مقاله نک ، اروپاده مکمل قفالی لاقول اون بیک
کیشی نک او قودینی بخلد بر مجموعه یه ، هیچ بر علم و خبرم
لاحق اولماق سزین کچدیکنه دقت ایتدم مقاله L'anémie
économique عنوانیه فرانسزجه یه نقل اولونمشدی .
بو مقاله شو متأثر و آجی بر صیحه ایله بیتوردی :

بیک ای قوم ، ای عمی ییغنی ،
چالینان کوس رحلت اولدیغنی .

جمهوریت بیوک ملت مجلسنده حقایق بویله جسور
بر کوزله کورن ذواتک بولونماسی زم ایچون بیوک بر بشارت در .
بر نخسته نک شفا یاب اولماسی ایچون باشلیجه شرط ،
قناعت مزجه ، ایکیدر :

اولا : خسته نک ، خسته اولدیغنی بیلیمه سی ؛
ثانیاً : ای اولاجاغنه خسته نک ایمان ایتمه سی و ای اولماق
ایچون وسائط صحیه و طبییه نک جمله سته رعایت و توسلده تراخی
ایتمه سی .